

GODO – SMB kontynuujemy modelową współpracę!

W dniu 4 sierpnia br. na stanowisku Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych został zaprzysiężony dr nauk prawnych Wojciech Wiewiórowski. Dla naszej branży ścisła i harmonijna współpraca z GODO jest jednym z najważniejszych priorytetów. Dlatego szczególnie zachęcam do zapoznania się z poniższym wywiadem, w którym minister Wojciech Wiewiórowski (goszczący na łamach Biuletynu po raz pierwszy) przedstawia – tak bardzo nas interesujące – perspektywy dalszych regulacji w zakresie ochrony danych osobowych.

Minister Wojciech Wiewiórowski jest dr. nauk prawnych Uniwersytetu Gdańskiego. Choć doktoryzował się z prawa konstytucyjnego, od wielu lat zajmuje się regulacjami legislacyjnymi związanymi z informatyzacją – początkowo jako doradca MSWiA, od 2008 pełnił w tym ministerstwie funkcję dyrektora departamentu ds. informatyzacji. Jak twierdzi, nowo powierzona funkcja to duże wyzwanie w świetle tak dynamicznie zmieniającego się otoczenia legislacyjno-informatycznego. Podkreśla jednakże, iż GODO w Polsce, to już sprawnie, od wielu lat działająca instytucja i nie zamierza dokonywać rewolucyjnych zmian.

Piotr Pokrzywa: Panie Ministrze, pozwolę sobie zacząć naszą rozmowę od złożenia gratulacji w imieniu całego środowiska komunikacji marketingowej i wyrazić nadzieję, że nasza – tak ostatnio dobrze układająca się współpraca – będzie kontynuowana.

Wojciech Wiewiórowski: Dziękuję za gratulacje i również wyrażam taką nadzieję. Jak już Pan parokrotnie słyszał, uważam nasze relacje – tj. wypracowane na linii GODO –

SMB – za wręcz przykładowe, co już wiele razy podkreślałem podczas spotkań z innymi podmiotami.

PP: Proszę o przedstawienie zastanej przez Pana sytuacji – mam tu na myśli status legislacyjny, jak i organizację biura GODO.

WW: Przede wszystkim chcę mocno zaakcentować fakt, że nie „wchodzę w ruiny”. Mam tu na myśli zarówno stan prawny ochrony danych osobowych w Polsce, jak i funkcjonowanie biura GODO. Przecież już od 1997 roku obowiązuje w naszym kraju – przyznając niedoskonała w niektórych miejscach – Ustawa o ochronie danych osobowych. Coraz

efektywniej działa też biuro GIODO – w moim odczuciu na tyle sprawnie, że nie zamierzam dokonywać żadnych rewolucji personalnych.

PP: Zatrzymajmy się przy obowiązującej ustawie. Jakie są – w Pańskim odczuciu – jej podstawowe niedociągnięcia?

WW: Nie tylko w moim – wszyscy, którzy muszą poruszać się w jej obszarze, zdają sobie sprawę, iż jest to akt prawny „sprzed ery internetowej”. Przecież podwaliny ustawy były tworzone na podstawie dyrektywy z 1995 roku. Jakie wtedy mieliśmy pojęcie o Internecie? Jakie mieliśmy wtedy pojęcie o serwisach społecznościowych, które – tak istotnie – zmieniły jego krajobraz? To pytania retoryczne. Dlatego konieczna jest szybka adaptacja zarówno stosownych aktów prawnych jak i słowniczka do nowej rzeczywistości. Niestety ta adaptacja nie przebiegała tak szybko jak byśmy sobie życzyli. Odnoszę wręcz wrażenie, że zatrzymaliśmy się na etapie „listy lokatorów” i zdecydowanie zabrakło merytorycznej i systematycznej dyskusji publicznej w tej materii.

PP: Niemniej został wykonany ważny krok. W obecnej chwili tzw. mała nowelizacja została jednogłośnie uchwalona przez Sejm i już trafiła do Senatu.

WW: To prawda. Udało się w drodze wielomiesięcznych konsultacji, usunąć najbardziej kontrowersyjne zapisy – przede wszystkim te dotyczące kar pieniężnych – i to pozwoliło na jej jednogłośnie akceptację w Sejmie. Ustawa po wspomnianej tzw. małej nowelizacji wejdzie zapewne w życie na początku 2011 roku.

PP: Jakie najważniejsze zmiany są w związku z tym czekają?

WW: Nade wszystko chcę podkreślić, że nowelizowana Ustawa w bardzo niewielkim stopniu wpłynie na codzienne życie polskich obywateli. Najważniejsze zmiany będą zatem dotyczyć:

- wprowadzenia nowego przepisu z zakresu tzw. prewencji ogólnej – stanowi on, iż uniemożliwienie bądź utrudnianie kontroli danych osobowych jest przestępstwem zagrożonym karą grzywny, pozbawienia wolności w zawieszeniu bądź pozbawienia wolności do lat dwóch;
- anulowania kar administracyjnych – w świetle nowo obowiązujących przepisów, ewen-

tualna egzekucja będzie prowadzona w zwyczajowym trybie administracyjnym;

- wyeliminowania artykułów 29 i 30 dotyczących udostępniania danych w celach innych niż włączenie do zbioru – tutaj jako jedyny wiążący pozostawiono artykuł 23;
- umożliwienie GIODO kierowania wystąpień (zaleceń) do podmiotów kontrolowanych;
- umożliwienie GIODO tworzenia delegatur terenowych.

PP: Tak będą wyglądały zmiany w Ustawie po tzw. małej nowelizacji. Niemniej Pańskim zadaniem jest przygotowanie pełnej nowelizacji obowiązującej Ustawy o ochronie danych osobowych. Proszę powiedzieć, jaki zakłada Pan harmonogram prac z tym związanych?

WW: Z oczywistych przyczyn w tej kadencji Sejmu RP nie uda się przeprowadzić dalszej nowelizacji Ustawy. Jak bowiem wiadomo, już najdalej za rok czekają nas kolejne wybory parlamentarne. Moim zamierzeniem jest zatem uruchomienie mechanizmu powszechnej dyskusji publicznej, tak aby na jesieni 2011 roku można było przystąpić do pełnej nowelizacji Ustawy. GIODO nie ma co prawda inicjatywy ustawodawczej, ale liczę na bardzo aktywne włączenie się w proces konsultacyjny wszystkich zainteresowanych środowisk i podmiotów – w tym SMB. Już w grudniu na jednej ze stołecznych uczelni zamierzamy zainaugurować cykl seminariów pod patronatem GIODO. Przez blisko rok zamierzamy zatem rozmawiać, konsultować i jeszcze raz konsultować, tak aby tuż po ukonstytuowaniu się nowego parlamentu, móc skierować projekt do stosownych komisji.

PP: Już teraz mogę zapewnić, że SMB zechce przyłączyć się do tych konsultacji. Wróćmy jeszcze do pracy biura GIODO – proszę o podanie kilku danych statystycznych.

WW: W 2009 roku biuro rozpatrzyło około 10000 skarg. Z satysfakcją mogę poinformować czytelników Biuletynu SMB, że pomimo wzrostu tego wskaźnika, procentowy udział skarg dotyczących marketingu bezpośredniego, w porównaniu z rokiem poprzednim uległ dalszej redukcji. Procentowo najwięcej skarg związanych z naruszaniem przepisów Ustawy, dotyczy przetwarzania danych osobowych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe

– na pewno należy to tłumaczyć wzrostem poziomu ogólnej świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony danych.

PP: Proszę na zakończenie przybliżyć najpoważniejsze, globalne i lokalne wyzwania, na które w zakresie ochrony danych osobowych musimy znaleźć szybką odpowiedź.

WW: Jestem zdania, że najpoważniejsze wyzwanie to uregulowanie zasad tzw. „transgranicznego przenoszenia informacji”. Przykładowo upraszczając – czy w Polsce będzie można dochodzić odpowiedzialności od np. Facebooka? Na chwilę obecną mamy do czynienia z taką sytuacją, że przedsiębiorca z Polski musi zgodnie z Ustawą informować o zbieraniu i przetwarzaniu danych osobowych każdego klienta, a serwis społecznościowy administrowany np. na Szeszelach już nie. To bardzo istotny problem, który powinien być jak najszybciej prawnie uregulowany. Inne, ważne zagadnienia w tej materii dotyczą m.in. „cloud computingu” oraz możliwości synergicznego administrowania wieloma bazami danych przez jeden podmiot.

Także w Polsce staniemy wkrótce przed bardzo poważnymi, lokalnymi wyzwaniami. Przecież wkrótce pojawią się nowe, bardzo obszerne skomplikowane bazy oraz systemy dotyczące takich aspektów jak: ochrona zdrowia, informacja oświatowa, centralna ewidencja i informacja o działalności gospodarczej, czy wreszcie czeka nas kolejna wymiana dowodów osobistych.

PP: Zaiste wyzwania jest więc wiele. Dziękuję Panu Ministrowi za rozmowę i życzę owocnej pracy na tym niezwykle odpowiedzialnym stanowisku.

WW: Ja również dziękuję i żegnając się z czytelnikami Biuletynu SMB chcę podkreślić, że zadaniem GIODO jest nie tylko rozpatrywanie skarg i praca nad udoskonalaniem stosownych aktów legislacyjnych. W równej mierze zależy nam na dalszej edukacji całego społeczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych i na promowaniu dobrych praktyk. Zapraszam zatem całą branżę komunikacji marketingowej do – tak jak to ma miejsce w przypadku SMB – wszechstronnej i dającej satysfakcję wszystkim podmiotom współpracy.

Rozmawiał Piotr Pokrzywa